

Prva glava

Ne mogu ni da zamislim život pre Kendi. Ponekad satima sedim zagledan u prošlost pokušavajući da se setim kako je taj život izgledao, ali nikad ne odem daleko. Jednostavno ne mogu da vidim sebe bez nje. U najboljem slučaju, uspem da se setim onih pola sata pre nego što smo se sreli, nekoliko poslednjih trenutaka mog bivstvovanja pre Kendi kad sam bio samo dečak... samo dečak u vozu, dečak sa kvrgom na ruci, dečak sa crnim kačketom posutim zvezdama.

Tad sam bio nevin.

Samo dečak.

U vozu.

Sa kvrgom na ruci.

I kačketom.

To je bio ceo svet koji mi je bio dovoljan.

Bio je četvrtak, šesti februar, oko pet sati po podne. Voz za London bio je skoro prazan. Vozovi pored nas koji su prolazili u suprotnom smeru bili su dupke puni; umorni putnici vraćali su se kući posle celodnevnog napornog rada. U mom vozu bilo je nekoliko smenskih radnika, pripiti čovek u odelu i grupica veselih devojaka koje su poranile na noćni provod u gradu. Zapravo, nisam mogao da vidim devojke – sedele su negde iza mene – ali čuo sam kako se kikoću, smeju i vrište, pokazujući svima koliko se dobro zabavljaju. Morao sam da ih čujem; još bolje kad su počele veoma glasno da šapuću:

„Samo da si ga videla, Džen – bio je ovakav...”

„Ma, daj!”

„Skoro sam se obeznanila...”

„Auuu!”

Kad su devojke ušle u voz – na stanici posle moje – pogrbio sam se na sedištu i gledao kroz prozor. Bio sam skoro sasvim siguran da ne mogu da me vide – bile su na samom kraju vagona, a ja negde u sredini – ali nisam imao nameru da izazivam sudbinu. Znao kako je to – njih šest, a ja sam... sve su bile namontirane, razmetale su se, popile su nekoliko pića... a ja sam nosio potpuno novi kačket i nisam bio siguran da li mi dobro stoji, pa sam zbog toga bio pomalo smeten... i dobro znate šta bi mi se dogodilo da su me primetile... nešto bi sigurno rekle, ili uradile – tek da se našale – meni bi bilo neprijatno, što bi ih ohrabrilo da nastave sa zadirkivanjem, a meni bi bilo još neprijatnije...

U svakom slučaju, kad su devojke ušle u voz, samo sam se još više srozao na sedištu i držao se dalje od njihovih pogleda, oslonio glavu na prozor i gledao kako svet prolazi pored mene.

I još uvek sam ga gledao.

Pri sve slabijem svetlu nije bilo bogzna šta da se vidi – pored šina uzdizali su se soliteri i pružale niže zgrade, fabrike, parkovi, svetla grada žmirkala su u daljini – a posle nekoliko trenutaka shvatio sam da ne gledam ni u šta već samo slušam klopiranje i tandrkanje vagona i ritmičan ravnomeran zvuk točkova na šinama – tak-tak, tak-tak, tak-tak, tak-tak... i stvaram melodiju u glavi.

Tada sam to obično radio – stvarao melodiju, svirao pesme u glavi, sanjao muziku...

To me je održavalo u životu.

Nešto mi je značilo.

Nadam se da će mi opet jednog dana nešto značiti.

Dok smo se približavali stanici u ulici Liverpool, i dalje sam buljio kroz prozor i slušao zvukove u vagonu. Službeni spiker nas je opomenuo da ne zaboravimo stvari u vozu, devojke su se podsmevale njegovom azijskom naglasku, a ostali putnici počeli su da ustaju i uzimaju torbe pripremajući se za izlazak. Tandrkali smo kroz tunel napravljen od starih cigala duž koga su se pružale žice, kablovi i đubre pored šina. Na zidovima tunela nalazila su se mala mračna udubljenja, male senovite niše, kao tuneli u tunelu. U nekim udubljenjima videli su se kipovi – čudne oronule figure ukopane u ciglu, a lica su im se, uokvirena purpurnim rastinjem, krunila pod uticajem vremenskih neprilika – i dok je voz klopao pored njih, nezainteresovano sam se pitao šta predstavljaju – prastare ukrase? Relikvije? Železničke bogove? – i šta uopšte ovde rade. Mislim, zašto bi neko uopšte stavio kipove u tunel?

Još uvek sam razmišljao o tome kada je voz počeo polako da se uvlači u stanicu, tama je nestala i voz je šišteći stao okupan sterilnim staničnim osvetljenjem.

Šššt...

Klang.

Fssst...

Propustio sam ostale putnike da siđu. Devojke su se pro-
bile do izlaza laktajući se i kikoćući se, a oštar zvuk njihovih
visokih potpetica na peronu hladno je odjekivao stanicom.
Krišom sam ih pogledao kroz prozor. Iznenadio sam se kad
sam video da su veoma mlade. Iz njihove priče u vozu zaklju-
čio sam da imaju blizu dvadeset, ali većina njih nije imala više
od petnaest ili šesnaest godina – i to me je na trenutak zbunilo.

Bile su moje vršnjakinje... ali nisam imao utisak da smo isto godišće i nisam bio siguran kako i zašto. Nisam se osećao ni stariji, ali ni mlađi od njih.

Samo sam osećao da sam drugačiji.

Nakratko sam se zapitao kuda su se uputile i šta smeraju i šta ih čeka na kraju večeri – ljubav, seks, sreća, zaborav ili pijani šamar?

Podigao sam kesu, popravio kačket i sišao s voza.

Staničnu zgradu ispunila je gomila putnika koji su jurili, žurili i gurali se da bi stigli na voz. Hiljade njih slivalo se sa ulica i stanica podzemne železnice kao nepregledna bujica tamnih odela, aktovki i užurbanih lica; kao u nekoj nekontrolisanoj seobi. Buka je bila neverovatna – kakofonični vrtlog užurbanih koraka i glasova gomile, obaveštenja sa razglasa, uzvika na stanici, šištećih vozova, škripe točkova, metalnog kloparanja oglasne table – sve se to pomešalo u ogromnu, zaglušujuću buku koja je vrvela i dizala se ka staklenoj kupoli kao kliktanje miliona ptica.

Prešao sam preko stanične zgrade što sam brže mogao – izmičući s jedne strane na drugu u borbi protiv bujice – i uputio se ka stanici podzemne železnice. Borba se tu nastavljala; još više izmučenih lica, još više kakofonije. A ja sam i dalje išao – kroz kontrolne prolaze, duž hodnika, preko mostića, niz stepenice – i potom stigao, u trku, u poslednjoj sekundi i uz skok od koga zastaje dah, da postanem još jedno lice u vozu na kružnoj liniji, na putu u tamu.

Teško dišući, naslonio sam se na vrata, obrisao hladan znoj s lica i pogledao mapu podzemne železnice na zidu: Ulica Liverpool, Murgejt, Barbikan, Feringdon, Kings kros.

Četiri stanice.

Sad nije daleko.

Za dečaka nije daleko.

Uvek mi je neprijatno kad u Londonu moram da pogledam plan grada. Znam da je to glupo. Znam da nema *razloga* da mi bude neprijatno. To je samo *mapa*, za boga miloga. Kad ne znaš kuda treba da ideš, uzmeš mapu, zar ne? Šta je loše u tome? Sasvim normalno.

To mi je jasno.

Samo... Ne znam. Pretpostavljam da je problem u tome što onda nisi otmen. London je otmen. Londonci su otmeni. Ne želiš da pomisle da si neka glupa seljačina, zar ne?

Mislim, ma daj...

Da, znam – baš sam patetičan. Ali ni to nije loše, zar ne? Mislim, ima i gorih stvari na svetu od patetike.

Uostalom, zato i nosim plan grada pažljivo upakovan u kesi i skriven u džepu i zato, kad sam sišao na stanici Kings kros u hladnu gradsku noć, pojma nisam imao gde se nalazim. Znao sam gde bi *trebalo* da budem i kuda bi trebalo da idem, ali pošto nisam izašao tamo gde sam očekivao, potpuno sam se izgubio. Trebalo je da stignem do ordinacije u Pentovil ulici; znao sam gde se nalazi jer sam prethodno pogledao plan grada. Ali znao sam gde se nalazi samo u odnosu na Juston ulicu, koja se pružala pored glavnog staničnog izlaza na koji nisam izašao. Izašao sam na neku drugu stranu, na neki sporredni izlaz ili tako nešto. Dokle mi se pogled pružao, video sam samo mnoštvo automobila, autobusa, taksija, motocikala koji jure, trepćućih svetala na rampama za radove na putu, dizalica, gradilišta, pešačkih prelaza, stubova, raskrsnica, još zaposlenih ljudi, klošara, ludaka, hipika sa bezizražajnim i krastavim licem i sa dugačkom prljavom kosom...

Ništa od *svega ovoga* nije bilo na planu grada.

A ja, ni u kom slučaju, nisam hteo da ga izvučem iz džepa. Bilo je suviše ljudi oko mene, a i bez njega osećao sam se veoma neotmeno – stajao sam kao unezvereni gejak i treptao pred svetlima i bukom. Videlo se da mi ovde nije mesto – nije mi bio potreban ni prljavi stari džemper, ni radne pantalone, ni vlat sasušene trave u ustima... da, ni malo belo prase uz nogu... malo belo prase na iskrzanom povocu...

Protresao sam glavu ne bih li odagnao ovakvu sliku, pomerio se korak unazad i naslonio na zid da bih se orijentisao. Nisam žurio, udisao sam neprijatni gumeni miris autobusa, izduvne gasove automobila... gledao unaokolo, razmišljao, opet gledao... razmišljao, razmišljao, razmišljao... dok mi konačno nije sinulo šta treba da uradim. Rešenje je bilo toliko jednostavno da sam se osećao kao idiot što se ranije nisam toga setio. Da bih saznao gde se nalazim, trebalo je samo da se uputim ka glavnoj staničnoj zgradi – koju sam video kako se uzdiže ka crnom nebu iza mene – i krenem odatle.

To sam i uradio.

Ušao sam u ulicu, skrenuo na uglu i stigao – tačno ispred stanice na prostrano popločano proširenje načičkano telefonskim govornicama i trafikama. Tik pored Juston ulice.

Ništa lakše.

Sad je trebalo samo da krenem ulicom Juston.

Ali... na koju stranu?

Na ovu?

Ili onu?

Levo ili desno?

Zažmurio sam i pokušao da se prisetim plana grada. Video sam ga, video sam ulice, ali mi je plan u glavi bio okrenut naopako. Stranica je bila pogrešno okrenuta, pa je i stanica

bila na pogrešnoj strani ulice. *U redu*, rekao sam sebi, *ako je ulica okrenuta naglavačke na planu grada, treba samo da kreneš na suprotnu stranu. Ako si na ovoj strani ulice, koja je ona druga strana na planu, onda umesto da kreneš desno, treba da kreneš levo.*

Krenuo sam levo, zastao, prisetio se nečeg – plan je i bio okrenut naglavačke. Kad sam ga pogledao pre nego što sam izašao iz kuće, okrenuo sam ga naopačke da bih mogao da ga pratim. Plan u mojoj glavi sve vreme je bio okrenut na pravu stranu. Znači, ne treba da idem desno, već levo.

Zato sam se okrenuo i naleteo na ludu staricu koja je gurala kolica iz samoposluge puna dronjaka – „Blablagrrrrrrrk” – i vratio se putem kojim sam došao.

Opet sam zastao ne prešavši ni desetak koraka i ponovo razmotrio plan grada. Da li sam ga zaista okrenuo naopako? Možda i nisam. Možda sam bio u pravu od samog početka.

Okrenuo sam se za pola kruga, ponovo razmislio, vratio se i kad sam se spremao da napokon krenem, začuo sam glas iza sebe.

„Hoćeš li se već jednom odlučiti?”

Devojački glas – umilan i jasan, kao sjajni dragulj u moru đubreta. Nije bio posebno glasan – nije se drala ili vikala – ali je nekako uspeo da se probije kroz vrevu i privuče moje misli kao magnet. Okrenuo sam se i ugledao more nejasnih lica i u tom moru nju – stajala je u do vratku *Butsa*, naslonjena na zid i osmehivala mi se. Ovakav osmeh kida vam srce – ovakve usne, zubi, blistave oči...

Gospode, baš ume da se osmehne.

Ništa nisam uradio. Ništa nisam *mogao* da uradim. Samo sam stajao i gledao je. Gledao sve na njoj. Njeno lice, usne, obraze, tamne bademaste oči; vrat, noge, prevoje njenog tela; bledu kožu, odsjaj kestenjaste kose vezane u rep...

Gospode... njena koža.

Nosila je kratku tesnu suknju, kratku široku majicu koja joj je otkrivala deo stomaka pred kojim sam ostao zaleđen. Tu je bio i ruž, maskara, narukvice, kožne trake na nadlaktici, srebrni krst oko vrata i crne kožne čizme...

Nisam znao šta da uradim.

Šta je trebalo da uradim?

Pokušao sam da se osmehnem, ali usta su mi bila potpuno suva, a usne su mi se prilepile u uglovima. Verovatno sam ličio na mentola. Obrisao sam usta i ponovo je pogledao pokušavajući da smislim šta da kažem, ali ništa mi nije palo na pamet. Nakrivila je glavu, pogledala u stranu, osmehnula se i ponovo me pogledala.

„Lep ti je kačket”, rekla je.

Nesvesno sam spustio ruku na glavu i dodirnuo kačket. Novi crni kačket obrubljen zlatnim zvezdama. Stvarno mi se svidao. Međutim, kačketi nekad mogu da odaju pogrešan utisak. Kad nosite kačket, ljudi misle da pokušavate da budete posebni – da se pravite važni, da pokušavate da budete ono što niste. Ne znam... možda je problem samo u meni, možda sam paranoičan ili nešto slično. Mislim, znam da to nije važno – to je samo kačket, za boga miloga. Uostalom, koga je briga šta drugi misle?

Mene, očigledno, nije.

U stvari, nisam spustio ruku na glavu zato što sam mislio da je devojka zlonamerna ili tako nešto, uradio sam to iz navike. Znao sam da nije zlonamerna. Bio je to samo kompliment i ništa više.

Svideo joj se moj šešir.

Znao sam to.

I šta sam odgovorio?

„Pa... da.”

To sam rekao.

Pa... da.

Bajno, a?

Neverovatno zapanjujuće.

Otmeno, nema šta.

Devojka je krenula. Savila je malu kesu u ruci, namestila tašnu, odmakla se od zida i krenula – tek tako. Krenula je. Zamahnula kukovima, na brzinu mi se osmehnula preko ramena... okrenula glavu i stopila se s gomilom.

Ne, pomislio sam.

Čekaj...

Ne...

Ali bilo je suviše kasno.

Otišla je.

Sranje.

Stajao sam tako izvesno vreme, zurio za njom i premotavao događaj u glavi. *Dogodilo se*, rekao sam sebi. *Nisi umislio. Dogodilo se. Bila je tamo... a sad je više nema. Bila je tamo...*

A sad je više nema.

Ma, zaboravi.

Nije to ništa – u redu? Verovatno se nije ni obraćala tebi. Verovatno je razgovarala s nekim prijateljem, s nekim ko je stajao iza tebe... da, verovatno.

Nije ni čudo što je otišla.

Razmisli.

Ćaskala je s nekim, videla klinca s glupim kačketom i ogromnom kapuljačom... videla ga je kako stoji zablenu u nju, vilica mu se otkočila, a preko nje visio mu je jezik dok je balavio kao kreten...

Šta misliš šta je trebalo da uradi?

Da ga zamoli za ples?

Protresao sam glavom i pokrenuo se, pokušavajući da ne razmišljam o tome, da ne razmišljam o njoj – ni o tome kako je stajala i gledala me, kako je nakrivila glavu i osmehivala se, kako joj je koža na stomaku podrhtavala kao blago ustalasana površina bledeg mora...

Za ime božje, Džo...

Nemoj ni da *pomišljaš*.

Kretao sam se s gomilom, uhvaćen u bujici pešaka. Nisam imao pojma kuda idem. Počeo sam da se osvrćem, tražeći izlaz iz gomile, ali bilo je suviše ljudi koji su se kretali u istom smeru; neko me je opsovao što sam mu se našao na putu, neko me je gurnuo s leđa, tako da sam pomislio da su se i oni uputili kuda i ja, i da mi je možda najbolje da se krećem sa bujicom.

Prešli smo preko zakrčene ulice, sačekali na pešačkom ostrvu i onda prešli na drugu stranu. Kad je gomila počela da se razdvaja, krećući se u različitim smerovima, pomerio sam se u stranu, stao iza poštanskog sandučeta i ponovo se osvrnuo da bih video kuda me je bujica odvukla. Video sam raskrscopicu, još jedno pešačko ostrvo, još jednu raskrscopicu, nekoliko kioska sa hamburgerima, banku, nekoliko kafića, menjačnicu, raznorazne neuredne piljarnice – i tačno ispred mene pružala se ulica Pentovil. Nju sam i tražio. Trebalo je samo da pređem preko raskrsnice i produžim još petsto metara i stigao sam. Najviše deset minuta. Imao sam zakazano za pola sedam. Bilo je petnaest do šest. Imao sam vremena. A nisam jeo ništa još od ručka.

Preko puta je bio Mekdonalds.

Mogao bih da svratim, pojedem nešto, sednem na nekoliko minuta...

Sednem pored prozora.

Posmatram ulicu.

Posmatram stanicu.

Da, mogao bih... mislim, nije da sam tražio nekog određenog, zar ne? Ne bih sedeo i lomio prste, buljeći u ulice kao neki priglupi klinac kome su proradili hormoni...

Ne, samo bih sedeo, jeo hamburger opušteno zagledan kroz prozor, samo da mi prođe vreme...

U tome nema ništa loše.

Unutra je bilo prilično živo. Mnogi stolovi su već bili zauzeti, a redovi ispred kasa polako su se pomerali – gomila dečurlije, stariji parovi, neki surovi crni tipovi s kapama i lancima. Stao sam na kraj reda i počeo da pregledam table s jelovnicima. Stvarno ne znam zašto sam se uopšte trudio. Nikada ih nisam razumeo – veliki obrok, ekstra obrok, ekstra veliki obrok, par nečega za 99 penija, običan ovaj, običan onaj... bilo je suviše komplikovano za mene. Ionako uvek uzmem isto – neki obrok sa sirom za četvrt funte i kafu.

Red se pomerao napred.

Žena ispred mene pričala je kako razmišlja da pređe u red s leve strane. Video sam kako odmerava koji red se najbrže kreće. Oklevala je, predomislila se i potom odlučila da pokuša. Kad je izašla iz reda, pomerio sam se napred; onda se žena predomislila i ugurala se ispred mene.

Povukao sam se unazad da joj napravim mesta i počeo da preturam po džepovima u potrazi za novcem. Otac mi je tog jutra dao dvadeset funti od kojih nisam skoro ništa potrošio.

„Obavezno pojedi nešto”, rekao mi je. „I vrati se taksijem sa stanice ako bude kasno.”

Onda mi je uputio pogled koji je govorio – *Neću da ti držim lekcije o tome koju hranu da jedeš ili na šta da potrošiš moj novac jer*

si dovoljno zreo da se odgovorno ponašaš... i hoću da mislim da mogu da ti verujem... ali vodi računa – u redu?

Na trenutak mi se njegovo lice pojavilo pred očima – zabrinuto, sivo i ozbiljno – i pitao sam se, kao i obično, zašto sam uvek imao utisak da mi nije blizak... da je uzdržan i dalek. Nekada mi se činilo kao da mi nije otac, već neki visoki sedi čovek koji se zove doktor Bek, živi sa mnom u kući i govori mi šta treba da radim.

U džepu sam imao novčanicu od pet funti čvrsto presa-vijenu u kvadrat. Kad sam hteo da je izvučem, jedan kraj se zakačio za postavu i puna šaka novčića izletela je napolje. Pokušao sam da ih zgrabim drugom rukom, ali već su zveckali svuda po podu – zvec-zvec-zvec – i kotrljali se unaokolo kao poludeli. Svi su se, naravno, okrenuli – pogledali na pod i posmatrali novčiće koji su se kotrljali. Gospode bože, baš su se daleko otkotrljali. Neki ljudi su stali na njih, neki se sagnuli da ih podignu, ali većinu sveta nije bilo briga. Samo su na brzinu pogledali blesavog klinca koji je bacao novac svuda unaokolo, odmahnuili glavom i gledali svoja posla.

Još uvek sam, međutim, osećao da mi obrazi gore.

Znao sam da se od mene očekivalo da nešto uradim, ali nisam *hteo* ništa da uradim. Nisam hteo da puzim po podu u potrazi za novčićima od deset penija. Nisam hteo da me ljudi gledaju. A opet, ako ne počnem da ih skupljam, ako ostanem u redu, a novčići na podu, svi će misliti da sam razmaženo derište, neki bogati nadobudni klinac koji ima suviše novca. Mogu samo da pomislim šta bi im palo na pamet – *pogledaj ga samo, šta on misli ko je, stoji tamo i razbacuje se novcem...*

Nisam znao šta da radim.

Pokajao sam se što sam uopšte ušao.

Konačno sam se odlučio na kompromis. Pokupiću novčiće koje vidim, onda na brzinu pogledati unaokolo kao da tražim i ostale, slegnuću ramenima i nemarno se vratiti u red. Možda bih mogao čak i da se osmehnem... znate onaj osmeh kad se kao rugate sebi – *eh, kakve samo gluposti pravim? Ne znam šta mi bi...*

Tek što sam počeo da uvežbavam osmeh, prišla mi je neka devojka i pružila mi kovanicu od jedne funte.

„Hvala”, rekao sam.

Osmehnula se i pokazala na drugi kraj restorana. „I tamo je jedan novčić – otkotrljao se ispod stola.”

„Vidim”, rekao sam i sa zebnjom pogledao crnce koji su sedeli za stolom – sa izbrijanim glavama, pijanim pogledima i tesnim kapicama. Jedan od njih se okrenuo i pogledao me tako da sam se skamenio. „A... da, hvala”, rekao sam devojci. „Kasnije ću ga uzeti.”

Slegnula je ramenima i vratila se u red. Spustio sam glavu. Osetio sam da me crnci gledaju, da su mi obrazi sve vreliji i da mi znoj curi ispod kačketa – i da me je neko dodirnuo po ramenu i rekao: „Hoćeš li da ti ga dohvatim?”

Bio sam suviše usplahiren da bih odmah prepoznao glas. Bio je to samo još jedan glas, još jedan dobri Samarićanin koji trpa nos tamo gde mu nije mesto i samo pogoršava stvari. Uzdahnuo sam i okrenuo se spreman da kažem *ne, hvala*, ali kad sam video ko je, ponestalo mi je reči.

Svega mi je ponestalo.

Naravno, bila je to ona devojka sa stanice. Devojka s osmehom, očima, nežnom kožom...

„Nisu toliko strašni; izgled može da vara”, rekla je.

Pokušao sam da je upitam *ko?*, ali sam zanemio. Jedino sam mogao da napućim usta i izgledam glupavo.

Devojka se osmehnula. „Oni tipovi za stolom... nisu toliko jezivi koliko izgledaju. Neće imati ništa protiv da uzmeš svoju funtu.”

„Oh”, rekao sam.

Pogledala me je.

Osetio sam da se utapam u njenim očima.

Protresla je glavom smejući se, okrenula se i prišla stolu za kojim su sedeli crnci. Podigli su pogled dok im se približavala; mahnula im je i obratila se jednom od njih. Slegnuo je ramenima, pokazao dlanove, osmehnuo se i nešto joj rekao. Nasmejala se, dodirnula mu ruku, sagnula se i uzela novčić ispod stola. Kad se presavila, suknjica joj se podigla, a momci za stolom su se nagnuli da bi imali bolji pogled. Jedan od njih je zažmurio i odmahnuo glavom pokazujući da je ono što je video ipak suviše za njega.

Devojka se uspravila, klimnula crncima, okrenula se i prišla mi.

„Izvoli”, rekla je pružajući mi novčić.

„Hvala”, uzvratio sam. „Nisi morala...”

„Sve u redu.”

„Samo sam... Mislio sam da...”

Dodirnula mi je ruku i pogledala iza mene. „Ti si na redu.”

„Šta?”

Klimnula je ka kasi. „Ti si na redu. Čekaju da naručiš.”

Okrenuo sam se. Stajao sam ispred kase. Nekako sam uspeo da dođem na početak reda. Klinac, dugajlija sa neurednim šiškama, stajao je iza kase i gledao me pun iščekivanja.

„Izvol’te?”, rekao je.

„Ovaj... izvinite. Ja bih, ovaj... ja bih... pa...” Opet sam gledao tablu s jelovnikom, ali nisam ništa video, samo sam gledao tek da bih gledao, jer nisam znao šta drugo da gledam, a trebalo mi je vremena da razmislim, da skupim hrabrost da bih rekao ono što sam želeo da kažem. Mora da sam stajao sto godina pogleda uprtog u tablu s jelovnikom, buljeći slepo u besmisleni mrlju reči i slika, dok mi je srce kucalo kao pomahnitali časovnik, koji mi pumpa krv i kiseonik u mišiće, ćelije, nerve... izoštravajući mi čula. Vrlo čudno osećanje. Misli su mi se rojile neverovatnom brzinom, ali nisam mogao da razmišljam. Video sam svaku tačkicu i svaki pokret, ali ništa od toga nije imalo smisla. Tišina u meni bila je zaglušujuća.

Konačno, duboko sam uzdahnuo, progutao knedlu, izbrišao sve misli i okrenuo se ka devojci.

„Hoćeš li nešto da pojedeš?”, upitao sam je.

Osmehnula se. „Već sam pomislila da me nećeš ponuditi.”

Našli smo slobodan sto pored prozora, sklonili ostatke hrane i seli. Uzeo sam ono što skoro uvek uzimam, a devojka se opredelila za krofnu s čokoladom i veliku koka-kolu s tonom leda. Posmatrao sam je dok je spuštala koka-kolu na sto i primakla usne slamčici.

„Sigurna si da nećeš ništa više?”, pitao sam je.

Klimnula je, snažno povukla na slamčicu; kao dete bez daha se usredsredila na piće. Otpakovao sam hamburger i počeo da jedem. Nisam više bio gladan, ali bio sam srećan što imam čime da uposlim ruke. Teško je sakriti nervozne ruke kad su besposlene. Dok sam žvakao i gutao hranu i salvetom brisao ostatke s usana, bacio sam pogled na sat...

„Imaš sastanak?”, upitala me je.

„Pa, ne baš”, odgovorio sam.

„Izvini.”

Nakašljao sam se jer sam se zagrcnuo zbog parčeta salate, shvatajući kakvu sam glupost izgovorio. *Ne baš*, rekao sam, *ne baš...* Kako uopšte možete da imate *ne baš* sastanak?

Gospode bože...

„Je l' sve u redu?”, upitala me je.

„Da... Moram da – *kh-kh* – izvini. Idem lekaru.”

„Kuda moraš da ideš?”

„Pitala si me da li imam sastanak...”

„Aha?”

„Idem lekaru.”

„A, tako – mislila sam da zato kašlješ.”

„Ne... to je zbog... samo sam se nakašljao.”

„Dobro”, klimnula je i osmehnula se. „Sad mi je jasno.”

„Da...”

Opet se vratila koka-koli. Pokupio sam nekoliko mrvica hamburgera i igrao se salvetom, savijao je, okretao i brisao njome prste sve vreme slušajući slatko i kratko srkutanje s druge strane stola. Onda smo oboje podigli pogled i istovremeno zaustili da nešto kažemo.

„Kuda si...?”

„Obično ne...”

„Izvini”, rekao sam. „Prvo ti.”

Osmehnula se. „Htela sam da te pitam kuda si pošao. Nisam znala da ovde u okolini ima ordinacija.”

„U ulici Pentovil”, rekao sam. „To je privatna ordinacija...”

Podigla je obrve kao da želi da kaže – *Privatna, a? Vidi, vidi* – ali nije ništa rekla, samo je bez reči klimnula i zagrizla krofnu.

„Moj tata je lekar“, objasnio sam joj. „Pozna je mnogo lekara, znaš, oni su mu prijatelji...”

„Dobro“, rekla je punih usta.

„To je ponekad veoma korisno...”

„Svakako. A šta ti je?”

Podigao sam rukav i pokazao joj izraslinu na zglobu.

„Bljak!“, rekla je. „Šta ti je to?”

„Nije ništa opasno... samo izraslina. Zovu ga ganglion.”

Nasmejala se i ispljunula nekoliko mrvica čokolade. „Gan... šta?”

„Ganglion – to ti je nešto kao mišić...“, pokušavao sam da se prisetim šta mi je tata rekao o izraslini. Sve mi je objasnio, čak mi je crtao i sličice i koješta, ali nisam ga pažljivo slušao. „To ima neke veze s tečnošću iz mišića“, rekao sam joj. „Kao da ti curi iz mišića i pravi izraslinu...”

„Zašto?”

„Šta zašto?”

„Zašto ti curi?”

„Ne znam.”

Pojela je krofnu i izvlačila komadiće leda iz koka-kole, ubacivala ih u usta i sisala ih.

„Zašto tvoj tata ne može to da ti sredi?”, pitala je. „Rekao si da je lekar...”

„Nije on lekar za to.”

„Nego za šta je?”

Pocrveneo sam, kao i obično kad mi postave ovakvo pitanje. „On je... ovaj... on je ginekolog.”

Nije se nasmejala, ni narugala, niti zbijala šale. Samo je izgrickala jednu kocku leda i pogledala me. „Ginekolog?”

„Da... ovaj drugi lekar, ovaj kod kog idem, on je specijalista...”

„Specijalista za izrasline?”

„Da”, rekao sam osmehujući se.

Izraz lica joj se promenio kad sam se osmehnuo. Potpuno neverovatno: kao da je jedan sloj kože otpao i otkrio neko drugo lice, mnogo lepše, koje se krilo iza maske. „Prvi put te vidim da se osmehuješ”, rekla mi je gledajući me u oči. „Treballo bi to češće da radiš. Dobro ti stoji.”

Potpuno savladan ozbiljnošću komplimenta, spustio sam glavu. Koža mi je bila toliko vrela da sam mogao da je čujem kako cvrči.

„Izvini”, prošaputala je. „Nisam htela da ti bude neprijatno. Ne nabacujem ti se, niti nešto slično. Samo sam rekla, znaš... da imaš lep osmeh. Samo to. Stvarno.” Zastala je. „Hoćeš li da ti kažem da si ružan?”

Podigao sam pogled i nabacio ružan osmeh.

„To je već bolje”, rekla je. „Usput, zovem se Kendi.”

„Džo”, uzvratio sam. „Džo Bek.”

Klimnula je. „Hvala ti za krofnu, Kvirgavi Džo.”

„Nema na čemu.”

Pogledali smo se i počeli da se smejemo kao ludi, onda sam, ponovo obuzet nemirom, zabio glavu u šoljicu s kafom.

Kendi se nasmejala.

„Šta je sad?”, pitao sam.

„Ti.”

„Šta?”

„Ništa...”

Kikoćući se, uzela je crnu torbicu i izvadila kutiju cigareta. Izvukla je jednu i zapalila je jeftinim upaljačem.

Siguran sam da je po mom izrazu lica videla koliko sam zaprepašćen.

„Izvini“, rekla je posežući za paklicom. „Hoćeš i ti jednu?“
„Ne... ne, hvala. Ne pušim.“ Uznemireno sam pogledao unaokolo. „Jesi li sigurna da je pušenje ovde dozvoljeno?“

Ništa nije rekla, samo je slegnula ramenima, ispuстила dim i otresla pepeo na papir u koji je bila umotana krofna. Osvrnula se po restoranu i samo ovlaš pogledom prešla preko crnaca, zatim se okrenula ka prozoru i posmatrala ulicu sve do stаницe, povukla još jedan dim i ponovo me pogledala. Dok su joj se oči osmehivale, klimnula je ka mom kačketu. „Nosiš li ga stalno?“

„Ne uvek...“

„Lep je.“

„Hvala.“

„Zašto ga ne skineš?“

„Šta?“

„Skinu ga... Hoću da vidim da li ti je i ostatak kose isto tako raščupan kao i ovi čuperci koji vire.“

Opet mi je zbog nečeg bilo neprijatno. „Pa...“, rekao sam, „znaš, uskoro bi trebalo da pođem... već kasnim.“

Samo me je pogledala.

Uzdahnuo sam i skinuo kapu.

Razrogačila je oči kad je ugledala moju kosu. „Auuu! Kako uspevaš da je tako namestiš? Kako uspevaš da ti bude tako raščupana?“

„Nije lako... u nju su uložene godine napornog rada.“

Nasmejala se.

„Ne šalim se“, rekao sam. „Najteže je raščupati čupavu kosu tako da ne izgleda namerno raščupana.“

„Uspelo ti je.“

„Hvala ti najlepše.“

„Nema na čemu.”

Ovog puta nisam spustio pogled. Samo sam se osmehnuo i odgurnuo hamburger. Bio je hladan. Hladan i zaboravljen. Nije me bilo briga. Kome treba hladan hamburger kad razgovara s prelepom devojkom? A ja sam shvatio da razgovaram s njom. Nisam samo sedeo i smeteno mrmljao, već sam stvarno razgovarao s njom. I ne samo to; počelo je i da mi se sviđa, što me je prilično iznenadilo jer nikad se nisam osećao dobro u razgovoru s devojkama. Uvek sam bio nervozan, usplahiren, nesiguran u sebe... Posebno s devojkama koje su mi se sviđale. A Kendi mi se sviđala. Mnogo mi se sviđala. Sviđalo mi se kako izgleda – njeno lice, oči, usne, noge, koža – i sviđalo mi se kako miriše – na sapun i talk. Uzbudivalo me je sve na njoj. Zbog nje mi je bilo sjajno. Zbog nje mi je bilo vruće. Zbog nje mi je bilo hladno. Bio sam potpuno sluđen i izbezumljen. Obično bih bio toliko smeten da ne bih ništa osećao, ali ovog puta sam osetio. Bože, kako sam samo osetio. Osećanje je bilo divno, kao nalet čistog adrenalina...

Naravno, moram da vam priznam da sam bio nervozan, usplahiren i nesiguran u sebe. Iskreno govoreći, bio sam na smrt uplašen – uplašen i obazriv i nemoćan da se setim bar jednog dobrog razloga zbog čega bi ova zanosna devojka sedela i razgovarala sa mnom. Zašto nije razgovarala s nekim drugim? S nekim ko je stariji od mene, pametniji, viši ili opušteniji...?

Zašto je izabrala baš mene?

Šta sam imao da joj ponudim?

Ipak, nisam gubio dragoceno vreme razmišljajući o tome.

Mislim, šta me briga?

Naslonila se na sto, oslonila glavu na ruku, pušila cigaretu i nezainteresovano gledala po restoranu. Na vrhu filtera bio

je tamnocrveni krug karmina. Oči oivičene crnom senkom i maskarom imale su vlažan i taman sjaj i, iako su izgledale veoma dobroćudno, u njima je bilo nešto pomalo uznemirujuće. Isprva nisam znao šta je to, ali malo kasnije sam shvatio – njene zenice. Bile su neobično sitne, kao male crne rupe, skupljene i prazne. Kao rupice tame.

„Šta ti je to na prstima?“, iznenada me je upitala.

„Koje?“

„Na prstima.“

Pogledao sam šake. „Gde?“

„Ovde“, rekla je, dodirujući mi prste leve ruke. Ukočio sam se. Dodir joj je bio pun naelektrisanja, hladan i vreo; prvi put sam osetio ovako nešto. „Šta ti je to?“, rekla je još uvek mi držeći prste.

„Ništa...“

„Boli li te?“

„Ne...“

„Od čega ti je to?“

Ponovo sam spustio pogled, iznenada shvatajući o čemu govori. „A, to“, rekao sam. „To je samo ogrubela koža – žuljevi... od sviranja gitare.“

„Ti sviraš gitaru?“

Klimnuo sam.

Pogledala me je. „Jesi li dobar?“

„Ne znam. Valjda jesam...“

„I prsti su ti ovakvi od sviranja gitare?“

„Aha, znaš kad jako pritisneš žice...“

„Koju gitaru sviraš?“

„Uglavnom bas.“

„Stvarno? Sviraš li u nekoj grupi?“

„Pa“, rekao sam i opet mi je bilo neprijatno, „recimo...“

„Šta ti to znači – *recimo?*”

„Da, sviram.”

„Šta – u pravoj grupi? Imate svirke i to?”

„Aha.”

„Stvarno?”

„Ma, znaš, uglavnom sviramo po kraju u pabovima, klubovima i školama...”

Nikad nisam voleo da pričam o tome kako sviram u grupi. Uvek mi se činilo da se razmećem, u stilu – *ma da, sviram u bendu, znaš...* kao da je sviranje u grupi neko strašno zadivljujuće dostignuće. Nisam imao ništa protiv sviranja – voleo sam da budem u bendu – ali nisam voleo da pričam o tome. Bilo mi je neprijatno – a sad mi je bilo dovoljno neprijatno i bez priče o tome. Kendi mi je još uvek dodirivala vrhove prstiju, grebuckala ih noktima, što mi je bilo veoma prijatno, ali bivalo mi je suviše prijatno...

„Imate neki album?”, pitala je.

„Ne još.”

„Kako se zovete?”

Oklevao sam.

„Hajde”, rekla je, „kaži mi – možda sam čula za vas.”

„Čisto sumnjam – zovemo se Kejts.”

„Kejtis? Misliš kao žensko ime?”

„Aha.”

„Zašto?”

Lagano sam izvukao svoju ruku iz njene i obrisao kapljicu znoja s usne. „Nekad smo se zvali Kejts bord...”

„Obrnuli ste redosled slova?”

„Aha – to ti je neka skejtbord fora.”

Izgledala je zbunjeno.

„Skejtboard”, rekao sam. „Skejtboard – Bord Kejts...?”

„A, da. Kakve veze ima skejtboard sa muzikom?”

„Sviramo takvu vrstu muzike...”

„Brzi pank?”

„Aha, tako nešto.” Bio sam malo opušteniji jer su moje šake ponovo bile u mom posedu. „Kad smo počinjali, tražili smo ime”, objasnio sam joj, „i nekom je na pamet palo Kejts bord. Prilično je bezveze, znam, ali nismo mogli da se setimo ničeg drugog.”

„Onda ste ga skratili na Kejtis?”

„U stvari i nije, tako su počeli da nas zovu.”

„Ko?”

Slegnuo sam ramenima. „Klinci koji su dolazili da nas slušaju.”

„Imate obožavaoce?”

„Ne one prave... to je samo gomila drugova koji nas prate.”

„To je sjajno. Mora da je fantastično.”

„Aha, zabavno je. Mislim, nije da nas plaćaju ili tako nešto... bar ne još. Uskoro spremamo veliku svirku...”

Ućutao sam. Kendi me više nije slušala. Ispravila se na stolici i razrogačenih očiju gledala nešto iza mojih leđa.

„Je l' ti dobro?”, pitao sam je. „Šta se događa?”

Izgleda da me nije čula. Pogled joj se zaledio i prebledela je.

„Sranje”, rekla je tiho.

„Šta? Šta je bilo?”

„Ne okreći se”, prošaputala je i na brzinu zapalila drugu cigaretu. „Ne govori ništa. Samo se pretvaraj da znaš o čemu pričam – u redu?”

„Šta? Šta to...?”

„Molim te“, prošištala je opet gledajući preko mog ramena. Osmehivala se, ali to nije bio osmeh na koji sam navikao, već osmeh užasa.

Ruke su joj se tresle.

Usne su joj podrhtavale.

Senka se nadvila nad sto i – zahladnelo je.